

Imię i nazwisko doktora: Bożena Olszak-Krzyżanowska	
Tytuł rozprawy doktorskiej: Wartości, orientacje i cele życiowe maturalistów (badania empiryczne na przykładzie młodzieży województwa zielonogórskiego)	
Promotor: Doc. dr hab. Ryszard Borowicz	
Recenzenci: Prof. dr hab. Zbigniew Kwieciński, Prof. nadzw. dr hab. Andrzej Tchorzewski	
Data publicznej obrony: 23.10.1991 r.	Data nadania stopnia: 23.10.1991 r.
<p>Charakterystyka rozprawy doktorskiej:</p> <p>Obszary problemowe: to płaszczyzna odniesień aksjologicznych młodzieży maturalnej województwa zielonogórskiego. Audytoryjne badania próby 1200 osób we wszystkich dostępnych typach szkół i profili klas, w różnych środowiskach wychowawczych.</p> <p>W hierarchii wartości dominuje trzon wspólnotowo-moralny (rodzina, miłość, Bóg). Obszar środkowy to pole realnych działań (praca, pokój, honor). Antywartości utworzyły: sława, władza, praworządność. Największe napięcie aksjonormatywne oscyluje wokół wykształcenia. W konstruowanej typologii orientacji życiowych dominowały egocentryczne wizje przestrzeni życia „Ja”, „Grupa naturalna” z silnym akcentem religijnym. Dwuwymiarowe były zawsze w korelacji z grup naturalną. Im niższe cechy położenia społecznego, tym poziom orientacji szerszy i odleglejszy w przestrzeni życia.</p> <p>W celach życiowych treścią wypełniono tylko bliskie: edukacyjne, zawodowo-społeczne. Cele dalekie były określane sporadycznie. Wielowymiarowość orientacji i cele dalekie odnoszone były do kręgu osób bliskich.</p> <p>Badania „młodzieży wobec nowych wyzwań” odsłoniły specyfikę pogranicza kulturowego (region przygraniczny), osiągniętej dojrzałości, ukształtowanej tożsamości (stan moratorium), nałożonych na ogrom przemian społeczno-gospodarczo-politycznych w Polsce.</p>	
<p>Określenie wkładu wniesionego rozprawą doktorską do pedagogiki:</p> <p>Badania odsłoniły pole realnych i możliwych działań edukacyjnych. Stały się początkiem dalszych longitudinalnych weryfikacji przez 30 lat. Propozycja typologii obszaru aksjologicznego okazała się być nośną i eksplorowaną w przyszłości.</p>	

Tabela została przygotowana przez autora rozprawy